

Müller, Vincent C. (2010), 'Εικάζει η φιλοσοφία για εμπειρικά δεδομένα; (Η γνωσιακή διαπερατότητα της αντίληψης - Αφιέρωμα Ραφτόπουλο) [Does philosophy speculate about empirical facts? (The cognitive penetrability of perception - Commentary on Raftopoulos)]', *Noesis - The Journal of the Hellenic Cognitive Science Society*, 6, 161-64.

<http://www.sophia.de>

<http://orcid.org/0000-0002-4144-4957>

***Νόησις, Αφιέρωμα Ραφτόπουλο***  
***Noesis, Special Volume: Raftopoulos***

**“Εικάζει η φιλοσοφία για εμπειρικά δεδομένα?” &**  
**“Does philosophy speculate about empirical facts?”**

Vincent C. Müller  
Anatolia College/ACT  
20.09.2009

“When we run over libraries, persuaded of these principles, what havoc must we make? If we take in our hand any volume; of divinity or school metaphysics, for instance; let us ask, *Does it contain any abstract reasoning concerning quantity or number?* No. *Does it contain any experimental reasoning concerning matter of fact and existence?* No. Commit it then to the flames: for it can contain nothing but sophistry and illusion.”

(Hume 1748: XII. Of the academical or sceptical Philosophy - Part III, p.165)

Έχω την τιμή να σχολιάσω το άρθρο του Θάνου Ραφτόπουλου. Οι γνώσεις του είναι εντυπωσιακές, τα επιχειρήματα του αιχμηρά και τα συμπεράσματα του σωστά (κατά τη γνώμη μου)—ο Ραφτόπουλος είναι αριστοτέχνης στο είδος του. Άρα οι μικρές μου διαφωνίες σε σημεία από ‘δω και από ‘κει δεν θα είχανε και πολύ ενδιαφέρον. Αντί, λοιπόν, να αναπτύξω αυτά, θα ήθελα να θέσω στο συγγραφέα μια μετα-φιλοσοφική ερώτηση, ελπίζοντας ότι η απάντησή του θα φωτίσει την ευρύτερη εικόνα στην οποία τοποθετείται αυτό το άρθρο.

It is an honor to comment on the article by Athanassios Raftopoulos; his knowledge is impressive, the arguments sharp and the conclusions right (in my view) – Raftopoulos is a master of his trade. Consequently, my little disagreements here and there would not be of much interest. Instead of developing these in detail, I would like to pose a meta-philosophical question, hoping that his response will enlighten us on the larger image within which this article is situated.

Διαβάζοντας αυτά τα άρθρα, αλλά και σε προγενέστερη συνεργασία μαζί του (Müller 2005; Raftopoulos and Müller 2006a; 2006b) είχα πάντα μια ανησυχία σε μετα-φιλοσοφικό επίπεδο: τι είδους δουλειά κάνει ο συγγραφέας εδώ; Για τη δικιά μου πολύ παραδοσιακά αναλυτική παιδεία, κυρίως ως φοιτητή του Wolfgang Künné (Künné 1983; 2003), οι φιλόσοφοι κάνουν εννοιολογική ανάλυση, ενώ οι άλλες επιστήμες κάνουν εμπειρική δουλειά (με εξαίρεση τις τυπικές—formal—πειθαρχίες). Φυσικά αυτή η αντίληψη αμφισβητήθηκε από τα “Two Dogmas of Empiricism” του Quine και άλλα έργα του Putnam (π.χ. Putnam 1975), όμως εμμείναμε στην άποψή μας ότι υπάρχουν αναλυτικές αλήθειες και συνθετικές αλήθειες. Έχουμε συνηθίσει το ότι εμπειρικές γνώσεις επηρεάζουν παραδοσιακά φιλοσοφικά ζητήματα, ειδικά στην επιστημολογία και στη φιλοσοφία του νου και δεν μας ενόχλησε. (“How the cognitive sciences inform philosophy” όπως λέει ο Ραφτόπουλος.) Ένας καλός φιλόσοφος πρέπει να γνωρίζει τα δεδομένα του, τα εμπειρικά δεδομένα, όταν κάνει τη δουλειά του σε μια περιοχή. Ο Ραφτόπουλος λέει, στην πρώτη πρόταση κιάλας, «οι επιστήμες μπορούν να συνεισφέρουν στην αντιμετώπιση φιλοσοφικών ζητημάτων». Συμφωνώ απόλυτα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση το πρόβλημα του θεωρητικού διαποτισμού της αντίληψης είναι εμπειρικό πρόβλημα. Είναι ακριβώς το είδος προβλημάτων για τα οποία οι φιλόσοφοι εικάζανε και εικάζουν (speculate) μέχρις ότου βρεθεί εμπειρική λύση.

Εντοπίζω στη σημερινή φιλοσοφία του νου μια μόδα η οποία χρησιμοποιεί εμπειρικά δεδομένα για να στηρίξει θέσεις οι οποίες δεν είναι φιλοσοφικές, αλλά εμπειρικές στη φύση τους (συχνά επιδεικνύοντας πολλές λεπτομέρειες των εμπειρικών γνώσεων). Η επιχειρηματολογία είναι κλασικά φιλοσοφική, λέγοντας ότι ‘αυτό πρέπει να είναι έτσι επειδή

Reading the article, but also our earlier cooperation (Müller 2005; Raftopoulos and Müller 2006a; 2006b), I always have some qualms on a metaphilosophical level: What kind of work is the author doing here? According to my own very traditional analytic training, primarily as a student of Wolfgang Künné (Künné 1983; 2003), philosophers do conceptual analysis, while the other disciplines do empirical work (with the exception of the formal disciplines). Of course, this understanding was attacked in Quine’s “Two Dogmas of Empiricism” and related works by Putnam (e.g. Putnam 1975), but we remained with the view that there are some analytic and synthetic truths. We did get used to the idea that empirical knowledge influences traditional philosophical concerns, especially in epistemology and the philosophy of mind, and we did not mind – “How the cognitive sciences inform philosophy”, as Raftopoulos puts it in his recent book title. A good philosopher must know their facts, their empirical facts, when he or she is doing work in a particular area. Raftopoulos says, in the first sentence of his paper already, “the empirical sciences can contribute to the analysis of philosophical issues”. I could not agree more. In our particular case the problem of cognitive penetrability of perception is an empirical problem. It is precisely the kind of problem about which philosophers have speculated and speculate until there is an empirical solution.

In present day philosophy, I see a fashion that uses empirical facts (data) to support positions that are not philosophical but empirical in nature (often showing off many empirical details). The argumentative structure is classical philosophy, saying that ‘this has to be that way because ...’ where

....', όπου το 'αυτό' είναι εμπειρικό δεδομένο. Αυτή η φιλοσοφία εικάζει για εμπειρικά δεδομένα σε περιοχές που δε γνωρίζουμε ακόμα τα δεδομένα—τα επιχειρήματα είναι a priori υποστηριγμένα από a posteriori δεδομένα. Αυτό είναι ακριβώς αυτό που έκανε— η εικοτολογική φιλοσοφία του Γερμανικού ιδεαλισμού, π.χ. του Schelling και Hegel. Βεβαίως η εμπειρική βάση του Schelling ήταν πολύ χειρότερη από αυτήν του Fodor ή του Ραφτόπουλου, αλλά τα επιχειρήματα είναι του ίδιου είδους. Ο Schelling ήταν εκδότης ενός περιοδικού "Spekulative Physik", αλλά τι θα λέγαμε για ένα σημερινό περιοδικό «Speculative Cognitive Science»?

Η εικοτολογική εμπειρική προσέγγιση μπορεί να πάρει τη στήριξή της από την κατάρριψη της διαφοράς αναλυτικό-συνθετικό, αλλά ακριβώς αυτή η κατάρρευση υποσκάπτει και την ίδια προσέγγιση. Αν ισχύει (και πιστεύω ότι ισχύει) ότι όταν κάνουμε εννοιολογική ανάλυση πρέπει να έχουμε υπόψη μας εμπειρικές γνώσεις, τότε ισχύει επίσης ότι κάποιες μελλοντικές εμπειρικές ανακαλύψεις μπορούν να επηρεάζουν την παρούσα εννοιολογική εικασία. Κάτι το οποίο σήμερα είναι ξεκάθαρα μια αλήθεια η οποία αποδεικνύεται a priori, μπορεί να βρεθεί λανθασμένο αύριο—ακόμα και αν κάναμε τη δουλειά μας σήμερα με εξαιρετική προσοχή και με τις απαραίτητες τεχνικές γνώσεις.

Σ' αυτό το σημείο τίθενται λοιπόν δύο ζητήματα. Πρώτον, αν η εικοτολογική φιλοσοφία είναι όντως προβληματική και, δεύτερον, αν ο Ραφτόπουλος έχει όντως διαπράξει αυτό το αδίκημα. Μου φαίνεται ότι η κίνηση από εμπειρική γνώση σε εμπειρικά εικοτολογική φιλοσοφία βρίσκεται στην μεταφορά από το πρώτο μέρος στο δεύτερο του κειμένου μας. Ας δούμε μερικά παραδείγματα: «Υπάρχει θεωρητικός διαποτισμός της αντίληψης;» «Υπάρχει εννοιολογική όραση;» «Αν η αντίληψη εξαρτάται από τη νόηση, αυτό

the 'this' refers to some empirical state of affairs. This kind of philosophy speculates about empirical facts in areas where we do not yet know the facts – the arguments are a priori, supported by a posteriori data. This is precisely what the speculative philosophy of German Idealism was doing, e.g. in the works of Schelling or Hegel. Of course, the empirical basis of Schelling was a lot weaker than that of Fodor or Raftopoulos, but the arguments are of the same sort. Schelling was the editor of a journal called "Spekulative Physik", but what would we say today about a journal called "Speculative Cognitive Science"?

The empirical speculative approach may take its support from the collapse of the analytic-synthetic distinction, but precisely that collapse also undermines the approach. If it is right (and I think it is) that when we do conceptual analysis we have to take into account the empirical knowledge, then it is also right that some future empirical discoveries may affect present conceptual speculation. Something that is clearly a truth that is proven a priori may turn out to be false tomorrow – even if we did our work today with exceptional case and with the required technical knowledge.

At this point, we face two questions: First, whether the speculative philosophy is truly problematic and, second, whether Raftopoulos is actually guilty of the crime. As concerns the second, it seems to me that the move from empirical knowledge to empirical speculative philosophy is located in the transition from the first section of our paper to the second. Let us see some examples: "Is there cognitive penetration of perception?" "Is there semantic vision?", "If perception comes from the mind, does this lead us to perceptual skepticism?". It seems

μας οδηγεί σε αντιληπτικό σχετικισμό;» Μου φαίνεται ότι μόνο η τελευταία από αυτές τις ερωτήσεις αντιμετωπίζεται με φιλοσοφική ανάλυση. Αυτό δε σημαίνει ότι οι φιλόσοφοι δεν μπορούν να συμβάλλουν και σε εμπειρικές ερωτήσεις όπως οι πρώτες δύο. Μου φαίνεται όμως ότι η συμβολή μας πρέπει να είναι του είδους «τι ισχύει όταν είναι αληθής αυτή η πρόταση;» (για παράδειγμα, τι σημαίνει ‘εννοιολογικό’). Αυτή είναι μια βοηθητική δουλειά, αλλά είναι η δουλειά μας. Με αυτό δε θέλω να πω ότι αυτό το είδος φιλοσοφίας του νου είναι στην πραγματικότητα ψυχολογία με διαφορετική ονομασία. Η ονομασία δεν είναι το ζήτημα. Δεν έχει σημασία αν οι εικασίες επιτελούνται από ψυχολόγους ή φιλοσόφους ή ανθρώπους που είναι και τα δύο.

Τέλος, θα ήθελα να παραδεχτώ πως υπάρχουν και εξαιρέσεις. Σε πολύ πολύ σπάνιες περιπτώσεις μπορούμε να δώσουμε μία αρνητική απάντηση σε τέτοια ζητήματα με a priori σκέψεις, λέγοντας, για παράδειγμα, «η σκέψη δεν μπορεί να είναι υπολογισμός, επειδή ο υπολογισμός είναι καθαρά τυπικός». Αυτό δεν είναι μόνο μία σπάνια περίπτωση, αλλά συνήθως δεν τελειώνει και τη συζήτηση, αφού οι αντίπαλοι θα επαναδιαμορφώσουν τη θέση τους («αυτό που εννοούσαμε εμείς με υπολογισμό δεν είναι καθαρά τυπικό, αλλά ...»). Και σε κάποιες περιπτώσεις μπορεί να τυχαίνει ότι τα εμπειρικά δεδομένα είναι αρκετά ξεκάθαρα, ώστε να λύνεται το ζήτημα αφού έχει γίνει η εννοιολογική δουλειά· στην τελευταία ενότητα ενός φιλοσοφικού άρθρου. Αν όμως η τελευταία ενότητα είναι η πρώτη και ξεκινάει λέγοντας «πιστεύω ότι τα πράγματα πρέπει να είναι ως εξής ...», τότε δεν είναι καλύτερο να ακολουθούμε τη συμβουλή του Hume και να το πετάμε στις φλόγες;

to me that only the last of these questions is suitable to philosophical analysis. This does not mean that philosophers cannot contribute to empirical issues like the first two. It seems to me, however, that our contribution must be of the kind “what is the case if this sentence is true?” (for example, what does “semantic” mean?). This is a helping job, but it is our job. I am not trying to say that this kind of speculative philosophy is actually psychology under a different name. The name is not the issue. It is not important whether the speculation is done by psychologists, philosophers, or people who are both.

Finally, I would like to admit that there are exceptions. In exceedingly rare cases we can give a negative answer to such issues through a priori thinking; saying, for example, “thought cannot be computation since computation is purely formal”. This is not only a very rare occasion, but also typically not the end of the discussion, since the opponents will differentiate their position (“what we mean by computation is not purely formal, but ...”). In some cases we might also be lucky to have empirical facts that are sufficiently clear cut such that the issue is resolved after the conceptual work is done; in the final section of a philosophical article. If, however, this final section is the first and starts by saying that “I believe things must be as follows...” would we then not do better to follow Hume’s advice and commit it to the flames?

[Translation into English by the author.]

Hume, David (1748), 'An enquiry concerning human understanding', in L. A. Selby-Bigge and Peter Nidditch (eds.), *David Hume: Enquiries concerning human understanding and concerning the principles of morals (reprinted from the 1777 edition)* (3 edn.; Oxford 1978: Oxford University Press).

Künne, Wolfgang (1983), *Abstrakte Gegenstände: Semantik und Ontologie* (Frankfurt/Main: Suhrkamp).

— (2003), *Conceptions of truth* (Oxford: Oxford University Press).

Müller, Vincent C. (2005), 'There must be encapsulated nonconceptual content in vision', in Athanasios Raftopoulos (ed.), *Cognitive penetrability of perception: Attention, action, attention and bottom-up constraints* (Huntington: Nova Science), 157-70.

Putnam, Hilary (1975), 'Language and reality', *Mind, Language and Reality, Philosophical Papers II* (Cambridge: Cambridge University Press), 272-90.

Raftopoulos, Athanassios and Müller, Vincent C. (2006a), 'Nonconceptual demonstrative reference', *Philosophy and Phenomenological Research*, 72 (2), 251-85.

— (2006b), 'The phenomenal content of experience', *Mind and Language*, 21 (2), 187-219.

---

<sup>1</sup> The volume of *Noesis* was dedicated to comments on the article "Sensual Perception is Cognitively Impenetrable" ("Η Αισθητηριακή Αντίληψη είναι Γνωσιακά Αδιαπέρατη") by Athanassios Raftopoulos. Similar views are expressed in several papers, e.g. (2008) "Perceptual Systems and Realism", *Synthese* 164 (1): 61-91 and his book *Cognition and Perception: How Do Psychology and Neural Science Inform Philosophy?*, Cambridge, Mass, MIT Press, 2009.